

Dosarul nr. 2ra-1350/2021

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul central (jud. A. Sârbu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. R. Petrov, N. Bondarenco, S. Pilipenco)

ÎNCHEIERE

01 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Maria Nichita, reprezentată de avocatul Zinaida Gîrneț,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Maria Nichita, reprezentată de avocatul Zinaida Gîrneț împotriva lui Constantin Nichita, intervenient accesoriu Direcția Generală Asistență Socială și Protecție a Familiei Cahul privind desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 14 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost admis apelul declarat de Constantin Nichita, și a fost casată parțial hotărârea din 16 martie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul central,

c o n s t a t ă:

La 24 decembrie 2020, Maria Nichita, reprezentată de avocatul Zinaida Gîrneț a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Constantin Nichita, prin care a solicitat desfacerea căsătoriei încheiate între Nichita Constantin și Nichita (Chetroi) Maria, la 14 mai 2005, înregistrată și trecută în registrul actelor de stare civilă cu nr. XX de către Primăria satului XXXXX, raionul XXXX, stabilirea domiciliul copiilor minori, XXXXXX și XXXXXX cu mama Nichita Maria, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori în sumă de 1500 lei pentru fiecare copil până la atingerea majoratului și încasarea cheltuielilor de judecată suportate în legătură cu prezenta cerere.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că, la 14 mai 2005 a încheiat căsătoria cu Constantin Nichita la Primăria satului XXXXXX, raionul XXXX, act de căsătorie cu nr. XX. Din căsătorie au trei copii minori, XXXXX, XXXXX și XXXXX, care se află la întreținerea și educația reclamantei.

A menționat că, viața în comun cu pârâtul a eșuat, în anii de căsătorie a acestora relațiile au devenit insuportabile, de neînțelegere, nu mai locuiesc împreună ca o familie și duc gospodării diferite.

A mai adăugat că, motivul imposibilității păstrării familiei este datorată comportamentului agresiv și violent al pârâtului, atât față de reclamantă cât și față de copii.

A subliniat că, în privința pârâtului a fost emisă ordonanță de protecție a victimei violenței în familie, iar ulterior pornită cauză penală de învinuire a lui Nichita Constantin de comiterea infracțiunii prevăzute de art. XX alin. (X), litX) din Cod penal, care se află pe rolul instanței de judecată.

A mai susținut că, incompatibilitatea caracterelor și viziunile contrare asupra modului și principiilor de conviețuire în contextul atmosferei create au condus reclamanta la convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării familiei.

A menționat că, este inoportună menținerea familiei, deoarece au eșuând toate căile de împăcare, fapt pentru care a solicitat instanței de judecată desfacerea căsătoriei, fără acordarea unor termene de împăcare, întrucât locuiesc separate. Iar dat fiind faptul că, dînsa cu pîrîtul nu au ajuns la un acord comun în privința domiciliului copiilor minori, a solicitat determinarea domiciliul copiilor cu reclamanta.

La fel, a menționat că, până la depunerea acțiunii, pârâtul a manifestat un total dezinteres față de creșterea și educația copiilor, sarcina aceasta revenindu-i în exclusivitate reclamantei.

A mai susținut că, copiii sunt foarte atașați de ea și a considerat că, cel mai rațional ar fi să fie stabilit domiciliul copiilor XXXXX, XXXXX și XXXXX cu reclamanta.

A menționat că, dispune de condiții materiale suficiente pentru a asigura un nivel de trai decent și adecvat pentru sănătatea și dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală, educarea, învățătura și pregătirea profesională a copiilor minori.

A mai invocat că, Constantin Nichita se eschivează și nu participă în nici într-un mod la educarea și întreținerea copiilor comuni, acesta nu are salariu sau alte venituri stabile, astfel a considerat că, pârâtul urmează să achite pensia de întreținere pentru copiii minori XXXXX, XXXXX și XXXX în quantum fix a câte 1500 de lei lunar pentru fiecare copil.

Prin hotărârea din 16 martie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul central, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Maria Nichita cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copiilor minori, încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori și compensarea cheltuielilor de judecată. A fost desfăcută căsătoria încheiată între Constantin Nichita și Maria Nichita, înregistrată la 14 mai 2005 la Primăria XXXXX, trecută în registrul actelor de stare civilă la nr. XX. A fost determinat domiciliul copiilor minori XXXXX, născută la XXXXX, XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX, născut la XXXXX, cu mama acestora Maria Nichita. A fost încasat de la Constantin Nichita în beneficiul lui Maria Nichita, pensia de întreținere a copiilor minori XXXXX, XXXXX, și XXXXXX, în quantum de 1500 de lei, pentru fiecare copil în parte, plătită lunar începând cu data depunerii cererii în judecată până la atingerea majoratului de către copiii minori. A fost încasat de la Nichita Constantin, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 150 de lei. A fost încasat de la Nichita Constantin, în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 1620 de lei, conform art. 87 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, care reglementează că în acțiunile pentru plata pensiei de

întreținere, valoarea acțiunii se determină din suma totală a obligațiilor de plată pe un an. A fost dispusă executarea imediată a hotărârii privind dispunerea încasării pensiei pentru întreținerea copiilor minori XXXXX, XXXXX și XXXXX, în cuantum de 1500 de lei, lunar, începând cu data adresării cererii de chemare în judecată până la atingerea majoratului de către copiii minori.

La 17 martie 2021 și respectiv la 09 aprilie 2021, Constantin Nichita, reprezentat de avocatul Victoria Palencu a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii din 16 martie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul central, în partea încasării pensiei de întreținere a copiilor minori, și să fie pronunțată în această parte o nouă hotărâre prin care să fie dispusă încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori XXXXX, XXXXX și XXXXX, în sumă fixă a câte 1000 de lei fiecărui copil până la atingerea majoratului.

Prin decizia din 14 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost admis apelul declarat de Constantin Nichita, reprezentat de avocatul Victoria Palencu. A fost casată parțial hotărârea din 16 martie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul Central, în partea încasării pensiei de întreținere a copiilor minori, cu emiterea unei noi hotărâri, în această parte, potrivit căruia a fost încasat de la Constantin Nichita, în beneficiul lui Maria Nichita, pensia de întreținere a copiilor minori XXXXX, născută la XXXXXX, în cuantum de 1122 de lei, XXXXXX, născut la XXXXX, în cuantum de 1122 de lei și XXXXX, născut la XXXXX, în cuantum de 1000 de lei, plătite lunar începând cu data depunerii cereri de chemare în judecată până la atingerea majoratului de către copiii minori. În rest, hotărârea din 16 martie 2021 a Judecătorei Cahul, sediul central, a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a aplicat prevederile art. 18, alin. (1) din Legea privind drepturile copilului nr. 338 din 15 decembrie 1994, art. 74, alin.(1), art. 76, alin.(1) din Codul familiei, și a conchis că, prima instanță la stabilirea cuantumului pensiei alimentare nu a ținut cont de faptul că minimumul de existență stabilit de Biroul Național de Statistică pentru copii de de vârsta 1-6 ani din orașe mici a constituit în medie suma de 1751 de lei, iar pentru copii de vârsta 7-17 ani din orașe mici a constituit în medie suma de 2244,10 de lei, iar suma de 1500 de lei încasată de prima instanță este una împovărătoare pentru apelant și disproporționată în raport cu intimata și prin urmare nu a ținut cont de prevederile art. 58, alin. (1) din Codul familiei, care stipulează că, “părinții au drepturi și obligații egale față de copii, prin urmare părinții contribuie în mod egal la întreținerea copilului minor”.

Instanța de apel a remarcat că, prin majorarea obligațiilor pârâtului în raport cu egalitatea obligațiilor părților la întreținerea copiilor, pentru asigurarea nivelului minim necesar, de către prima instanță nejustificat a fost micșorată obligația reclamantei.

La fel, instanța de apel a menționat că, deși achitarea pensiei alimentare poate ieși din limitele minimumului stabilit de către Stat pentru întreținerea copilului minor, mai mult pentru copii cu necesități speciale respectivele sume pot crește considerabil, cu toate acestea cerințele acțiunii civile trebuie să fie demonstrate prin probe pertinente cazului judecat. În speță, se observă că reclamanta la înaintarea acțiunii în instanța de judecată nu a prezentat instanței probe care ar

justifica cerințele înaintate și care în mod legal ar fi demonstrat că, Maria Nichita suportă constant cheltuieli mult mai mari decât cele determinate de guvern - minimul de existență la întreținerea copiilor minori avuți la întreținere.

În astfel de circumstanțe și pornind din prevederile art. 58, alin.(1) din Codul familiei, care stipulează că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat, Colegiul judiciar consideră că prima instanță neîntemeiat a făcut concluzia de admitere a cerințelor reclamantei, iar quantumul pensiei pentru întreținerea copiilor minori, încasate de la apelantul Constantin Nichita în beneficiul intimatei Maria Nichita în mărime de 1500 de lei lunar pentru copiii XXXXX, XXXXX, XXXXX este disproportionat și nu corespunde cheltuielilor reale suportate pentru întreținerea copiilor minori de ambii părinți.

Restabilirea echității se impune prin casarea hotărârii instanței de fond și ajustarea quantumului obligației apelantului Constantin Nichita, prin stabilirea sumei încasate pentru întreținerea copiilor minori XXXXX și XXXXX în sumă de 1122 de lei. Referitor la încasarea pensie de întreținere pentru copilul XXXXX, născut la XXXXXX, instanța de apel a reținut că, tatăl - Constantin Nichita a fost de acord de a achita suma de 1000 lei lunar. Potrivit minimul de existență stabilit de Biroul Național de Statistică în pentru copii de de vârsta 1-6 ani din orașe mici a constituit în medie suma de 1751 de lei (adică în jumătate ar constitui suma de 875,55 de lei). În acest sens, apelantul nu a prezentat probe privind schimbarea situației financiare și că este în imposibilitate de a achita în continuare suma de 1000 de lei pentru copilul XXXXXX, motiv din care instanța de apel a stabilit că, încasarea sumei de 1000 de lei lunar ar corespunde întocmai prevederilor art.74, 76 din Codul familiei.

Sub alt aspect, instanța de apel, având în vedere că minimul de existență pentru copii de vârsta 1-6 ani din orașe mici a constituit în medie suma de 1751 de lei, iar pentru copii de vârsta 7-17 ani din orașe mici a constituit în medie suma de 2244,10 de lei, iar părinții sunt obligați să contribuie în mod egal la întreținerea și îngrijirea copilului minor, atunci quantumul pensiei pentru întreținerea copiilor minori XXXXX, XXXXX în mărime de 1122 de lei și respectiv pentru XXXXX în mărime de 1000 de lei, la caz este una rezonabilă.

Astfel, ținând cont că, quantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu art. 76, alin. (1) din Codul familiei, se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de faptul că ambii părinți urmează să contribuie la îngrijirea copiilor minori, păstrându-se pe cât este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copiilor, instanța de apel a considerat că, în cazul dat suma de 1122 de lei și respectiv 1000 de lei lunar ar fi una rezonabilă pentru întreținerea copiilor minori și nu ar fi împovărătoare pentru apelant.

La 05 iulie 2021, Maria Nichita, reprezentată de avocatul Zinaida Gîrneț, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 14 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul, cu emiterea unei decizii de menținere a hotărârii din 16 martie 2021 a Judecătoriei Cahul, sediul central.

În motivarea recursului s-a indicat că, soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale de drept material ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului,

deoarece nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia la 14 iunie 2021 și a expediat copia participanților la proces la 25 iunie 2021 (f.d.126), însă, la actele cauzei lipsesc probe prin care s-ar confirma recepționarea acesteia de către recurentă.

Astfel, având în vedere faptul că, recursul declarat împotriva deciziei din 14 iunie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost înregistrat la 07 iulie 2021, fiind expediat prin poștă la 05 iulie 2021 (f.d.137), în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 09 august 2021, Curtea Supremă de Justiție în conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a expediat în adresa intimaților copia recursului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței (f.d.144), însă ultimii nu și-au valorificat acest drept și nu au depus referință.

Examinând temeiurile recursului declarat de Maria Nichita, reprezentată de avocatul Zinaida Gîrneț, în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din considerentele de urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Maria Nichita, reprezentată de avocatul Zinaida Gîrneț nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Maria Nichita, reprezentată de avocatul Zinaida Gîrneț.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de Maria Nichita, reprezentată de avocatul Zinaida Gîrneț, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru